

Chương trình giáo dục STEM dành cho mọi lứa tuổi. Ở bậc học mầm non, trẻ được quan sát, làm quen với tự nhiên, con người và cảnh vật. Cấp tiểu học và THCS được nâng lên một bước cao hơn bằng những buổi trải nghiệm sáng tạo, dạy học thực tế, sinh hoạt câu lạc bộ (CLB). Qua các phương pháp dạy học tích cực như bàn tay nặn bột, dạy kết hợp liên môn, học đi đôi với hành..., học sinh đã tiếp cận với các bước nhận thức từ trực quan sinh động đến tư duy trừu tượng và thực tiễn. Cô giáo Đào Thị Duyên, Hiệu trưởng Trường Mầm non Thái Dương (Thái Thụy) chia sẻ: Thực hiện chỉ đạo của Phòng Giáo dục và Đào tạo về đẩy mạnh chương trình giáo dục STEM trong các nhà trường, Trường Mầm non Thái Dương luôn chú trọng, khuyến khích cán bộ, giáo viên, nhân viên sáng tạo kỹ thuật. Thời gian qua, các cô giáo trong Trường đã sưu tầm các nguyên vật liệu để tự thiết kế, sáng tạo ra các sản phẩm khoa học kỹ thuật cho trẻ được hoạt động, trải nghiệm, khám phá nhằm phát triển thể chất cho trẻ, hướng tới mục tiêu phát triển toàn diện. Có nhiều vật liệu tưởng chừng như không còn giá trị trong đời sống nhưng với sự sáng tạo của mình các cô giáo đã tận dụng để tạo ra các sản phẩm khoa học kỹ thuật cho trẻ được hoạt động, trải nghiệm, khám phá nhằm phát triển thể chất cho trẻ, hướng tới mục tiêu phát triển toàn diện. Có nhiều vật liệu tưởng chừng như không còn giá trị trong đời sống nhưng với sự sáng tạo của mình các cô giáo đã tận dụng để tạo ra các sản phẩm khoa học kỹ thuật cho trẻ được hoạt động, trải nghiệm, khám phá nhằm phát triển thể chất cho trẻ, hướng tới mục tiêu phát triển toàn diện.

Phát triển bền vững giáo dục STEM cho học sinh nông thôn

Chương trình giáo dục STEM được Bộ Giáo dục và Đào tạo khuyến khích đưa vào các trường trong những năm gần đây. Tại huyện Thái Thụy, nhờ nỗ lực của ngành Giáo dục, chính quyền địa phương, chương trình giáo dục STEM đã lan tỏa mạnh mẽ, trở thành điểm sáng trong việc đưa khoa học công nghệ đến gần hơn với học sinh nông thôn.

Giáo dục STEM ở Trường THCS Thụy Trinh (Thái Thụy).

giản nhất đó là từ những hộp bia cắt tổng, các cô đã trang trí để khi trẻ lắp lại giống như một đoàn tàu và trẻ có thể kéo được. Điều này khiến trẻ rất thích thú. Bắt đầu từ cuốn sách “Em tập làm nhà phát minh”, năm 2015, thầy và trò Trường THCS Thụy Liên (Thái Thụy) đã tiếp cận và thích thú với giáo

dục STEM. Cô giáo Dương Thị Nguyệt, Hiệu trưởng nhà trường chia sẻ: Để phong trào nghiên cứu, sáng tạo của thầy và trò thực sự hiệu quả và lan tỏa mạnh mẽ thì phải có một tổ chức để phát động phong trào. Từ đó, CLB khoa học kỹ thuật của Trường ra đời với nòng cốt là các thầy cô giáo trong tổ tự nhiên cùng

30 học sinh yêu khoa học từ các khối, lớp vừa làm vừa rút kinh nghiệm. Mỗi tháng, CLB sinh hoạt 2 buổi để thầy và trò cùng trao đổi về các thông tin khoa học kỹ thuật, giải thích các hiện tượng khoa học nảy sinh trong đời sống và qua các giờ học. Các em còn say mê chế tạo các mô hình máy bắn đá, tên lửa giàn

thun, tên lửa nước, mô hình tàu con thoi, tàu thủy chạy bằng động cơ... Đây thực sự là sân chơi khoa học bổ ích, lý thú với nhiều chương trình “học mà chơi, chơi mà học”, khơi dậy niềm đam mê sáng tạo khoa học trong học sinh, là nền tảng cho những ý tưởng sáng tạo trong tương lai. Trong hai năm 2013, 2014, thầy và trò Trường THCS Thụy Liên đã có nhiều sản phẩm khoa học dự thi cấp huyện, tỉnh đạt giải cao như: giải nhất cấp tỉnh lĩnh vực sinh học với đề tài “Nuôi cá vược thương phẩm bằng hình thức ghép 3 đối tượng trong môi trường nước lợ”. Từ năm học 2017 - 2018 đến nay, công tác nghiên cứu khoa học của Trường tập trung vào các lĩnh vực: lắp ráp rô bốt, tìm hiểu ngôn ngữ lập trình để rô bốt vận hành, tập luyện sa hình..., thu hút đông đảo giáo viên và học sinh tham gia.

Ông Đỗ Trường Sơn, Trưởng phòng Giáo dục

và Đào tạo huyện chia sẻ: Ngành Giáo dục Thái Thụy coi giáo dục STEM là phương pháp giáo dục tất yếu của tương lai, rất cần thiết cho các em học sinh trong thời đại cách mạng công nghiệp 4.0. Từ những phế liệu, đồ dùng hỏng, thừa, gần như không có giá trị, các em có thể chế tạo ra những thiết bị, đồ dùng rất hữu ích cho cuộc sống. Đến nay, tất cả các trường tiểu học, THCS trong huyện đều có ít nhất một CLB khoa học hoạt động thường xuyên 1 buổi/tuần, mỗi CLB có từ 20 - 30 học sinh, các em tham gia trên tinh thần hoàn toàn tự nguyện. Hình thức hoạt động của CLB cũng khá đa dạng, bao gồm: tọa đàm, hội thảo, hoạt động thực hành, tiếp cận thực tế, trải nghiệm, ngoại khóa... Vì vậy, số lượng sản phẩm khoa học kỹ thuật tham gia ngày càng đông, chất lượng các sản phẩm cũng thay đổi rõ nét qua các năm: năm 2016 toàn huyện có 180 sản phẩm khoa học dự thi cấp huyện; năm 2017 có 200 sản phẩm; năm 2018 có 240 sản phẩm dự thi. Là huyện đi đầu trong giáo dục STEM của tỉnh và cả nước, ngành Giáo dục Thái Thụy vinh dự được Bộ Giáo dục và Đào tạo chọn là đơn vị làm hồ sơ để cử giải thưởng UNESCO - JAPAN giáo dục cho sự phát triển bền vững với đề tài chương trình STEM cho nông thôn.

DẶNG ANH

Điểm sáng phong trào lao động giỏi, lao động sáng tạo

Đoàn viên Công đoàn Bệnh viện Đa khoa tỉnh ứng dụng kỹ thuật xạ trị vào chữa bệnh.

Công đoàn ngành Y tế có 7.455 đoàn viên, 48 công đoàn cơ sở (CBCS), là một trong những công đoàn ngành có đông đoàn viên. Do đặc thù nghề nghiệp thực hiện nhiệm vụ chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân, đa số cán bộ, công chức, viên chức, người lao động (CBCCVCNLD) ngành Y tế thường xuyên làm ca kíp, trực đêm, làm ngày nghỉ, kể cả ngày lễ, tết... nên áp lực công việc lớn, đòi hỏi sự nỗ lực cố gắng để hoàn thành tốt nhiệm vụ. Hiểu điều đó, cùng với quan tâm, chăm lo đời sống, bảo vệ tốt quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng cho đoàn viên, để góp phần giúp đoàn viên hoàn thành tốt nhiệm vụ, Công đoàn ngành Y tế thường xuyên tổ chức các phong trào thi đua yêu nước trong CBCCVCNLD, trong đó có phong trào thi đua lao động giỏi, lao động sáng tạo.

Theo ông Lương Đức Sơn, Chủ tịch Công đoàn ngành Y tế: Bám sát nhiệm vụ của ngành, của công đoàn cấp trên, hàng năm Công đoàn ngành đều phối hợp với Sở Y tế tổ chức phát động, ký cam kết thi đua với các cơ sở y tế và CBCS. Đồng thời, hướng dẫn các CBCS tổ chức phát động thi đua trong cơ quan, đơn vị; tổ chức cho các tập thể, cá nhân đăng ký và ký kết thực hiện các nội dung thi đua với những chỉ tiêu phấn đấu cụ thể. Các nội dung hoạt động công đoàn và phong trào thi

đua được các CBCS tổ chức thực hiện nghiêm túc, bài bản, thu hút đông đảo đoàn viên tham gia, đạt kết quả cao. Điển hình như phong trào thi đua lao động giỏi, lao động sáng tạo; học tập, nghiên cứu ứng dụng các đề tài khoa học và sáng kiến cải tiến kỹ thuật vào khám chữa bệnh; xây dựng bệnh viện phát triển toàn diện, cơ sở y tế xanh - sạch - đẹp; đổi mới phong cách, thái độ phục vụ của cán bộ y tế hướng tới sự hài lòng của người bệnh... Kết quả các phong trào thi đua đã góp phần đưa ngành Y tế nói chung, các đơn vị nói riêng có những bước

chuyển mình phát triển vượt bậc. Riêng phong trào nghiên cứu khoa học, năm 2018 toàn ngành có 6 đề tài cấp tỉnh, 246 đề tài cấp cơ sở được triển khai. Hàng loạt kỹ thuật mới, chuyên sâu trong khám và điều trị bệnh được đưa vào thực hiện thường quy, góp phần giúp cứu chữa cho nhiều người bệnh ngay tại tỉnh mà không phải chuyển lên các bệnh viện tuyến trên. Điển hình như Bệnh viện Đa khoa tỉnh, trong năm 2018 và 6 tháng đầu năm 2019 đã triển khai hàng loạt kỹ thuật cao như mổ tim hở, bắt vít cột sống qua da, nội

soi chữa thoát vị đĩa đệm, xạ trị trong điều trị ung thư, nút mạch điều trị ung thư gan và cấp cứu bệnh nhân vỡ lách, vỡ thận... Từ phong trào thi đua do Công đoàn ngành Y tế phát động đã xuất hiện hàng trăm điển hình tập thể, cá nhân lao động giỏi, lao động sáng tạo, được các cấp, các ngành ghi nhận. Tiêu biểu như Bệnh viện Đa khoa tỉnh, Bệnh viện Phụ sản, Bệnh viện Nhi, Bệnh viện Đa khoa Quỳnh Phụ, Bệnh viện Đa khoa Đông Hưng... Nhiều cá nhân thi đua đã đạt nhiều thành tích cao. Cuối năm kịp thời biểu dương khen thưởng những tập thể, cá nhân có thành

Đoàn Duy Mạnh, Giám đốc Bệnh viện Phụ sản; Nguyễn Văn Ngọc, Giám đốc Bệnh viện Tâm thần; Phạm Tín Trung, Giám đốc Bệnh viện Đa khoa Vũ Thư... trong những năm qua đã tích cực tham gia lãnh đạo, chỉ đạo hoạt động của đơn vị, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Cá nhân các đồng chí nhiều năm liền là chiến sĩ thi đua các cấp, được Bộ trưởng Bộ Y tế, Chủ tịch UBND tỉnh tặng bằng khen...

Là 1 trong 66 đoàn viên công đoàn tiêu biểu được Công đoàn ngành Y tế biểu dương nhân dịp kỷ niệm 90 năm ngày thành lập Công đoàn Việt Nam, chị Đặng Thị Trang, Trưởng khoa Y tế lao động bệnh nghề nghiệp, Phó Chủ tịch Công đoàn Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh chia sẻ: Việc Công đoàn ngành Y tế phát động các phong trào thi đua chính là tạo điều kiện thuận lợi, cổ vũ các đoàn viên tích cực phấn đấu. Hướng ứng phát động, hàng năm Công đoàn Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh đều tổ chức cho CBCCVCNLD ký cam kết thực hiện các phong trào thi đua ngay từ đầu năm. Cuối năm kịp thời biểu dương khen thưởng những tập thể, cá nhân có thành

tích xuất sắc. Vì vậy, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh luôn là đơn vị hoàn thành tốt nhiệm vụ với nhiều cá nhân đạt thành tích tiêu biểu được các cấp, các ngành ghi nhận. Cá nhân chị Trang với chức trách, nhiệm vụ được giao luôn tích cực tham mưu với lãnh đạo đơn vị trình Sở Y tế, UBND tỉnh kế hoạch, giải pháp hoạt động phòng, chống bệnh nghề nghiệp, phòng, chống tai nạn thương tích, quản lý sức khỏe người lao động; điều trị dự phòng và quản lý sức khỏe cộng đồng; tập huấn nâng cao năng lực chuyên môn, kỹ thuật, nghiệp vụ về lĩnh vực sức khỏe người lao động, bệnh nghề nghiệp. Chị Trang nhiều năm liền là chiến sĩ thi đua cấp cơ sở, cấp tỉnh, được Sở Y tế tặng giấy khen, Bộ Y tế và Hội Y học dự phòng Việt Nam tặng bằng khen...

Phát huy kết quả đạt được đồng thời thúc đẩy phong trào thi đua ngày càng sâu rộng, hiệu quả, Công đoàn ngành Y tế tiếp tục bám sát nhiệm vụ, định hướng phát triển của ngành, triển khai các giải pháp tới các CBCS và toàn thể CBCCVCNLD. Tin rằng, với nhiệt huyết của đội ngũ cán bộ ngành Y, tinh thần trách nhiệm của đoàn viên công đoàn, các phong trào thi đua do Công đoàn ngành Y tế phát động sẽ tiếp tục gặt hái nhiều kết quả, góp phần đưa ngành ngày càng phát triển, thực hiện tốt nhiệm vụ chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân.

HÀ DUNG

► 4 lợi ích không ngờ của bơi lội với sức khỏe não bộ

(dantri.com.vn) Hoạt động thể thao dưới nước không chỉ tốt về mặt thể chất mà còn cần thiết cho trí nhớ, cho tinh thần và nhận thức. Đặc biệt là bơi lội giúp cải thiện hệ thống tim mạch, hoạt động cơ bắp và điều quan trọng không thể thiếu đó là cho sức khỏe não bộ. Nhiều nghiên cứu cho thấy những lợi ích của hoạt động thể dục thể thao đều đặn đã có tác động tích cực đến hoạt động nhận thức.

Sau đây là 4 lợi ích của bơi lội đến sức khỏe của não bộ.

- 1. Bơi lội tăng cường lưu thông máu**
Bằng cách thúc đẩy lưu lượng tuần hoàn, bơi lội giúp tăng cường trí nhớ và sự tập trung. Được đắm mình trong làn nước trong xanh, mát rượi, với những hoạt động và sự phối hợp nhịp nhàng đã tăng cường lượng máu lên não, điều này giúp cho não hoạt động trong điều kiện tốt nhất.
- 2. Bơi lội giúp sáng khoái, giảm stress**
Trong lúc bơi, cơ thể tiết ra những hormon như endorphin giúp giảm stress, lo âu, trầm cảm...Trong nghiên cứu được đăng trên Medical Daily, các nhà nghiên cứu đã nhận thấy tác dụng chống trầm cảm ở những con chuột được “bơi lội”. Bơi lội giúp giảm những căng thẳng, những lo âu... như khi chúng ta thiền định.
- 3. Bơi lội tăng cường trí nhớ**
Bơi lội giúp cải thiện, khắc phục những stress trên não bộ. Những nghiên cứu được tiến hành trên chuột, các nhà nghiên cứu phát hiện vùng hải mã - vùng liên quan đến hoạt động trí nhớ gia tăng hoạt động khi bạn bơi lội.
- 4. Bơi lội giúp học tập tốt hơn**
Bơi lội là hoạt động thể thao đòi hỏi sự phối hợp nhịp nhàng, kết nối hai bán cầu não bằng cách phát triển những sợi thần kinh. Kiểu kết nối này làm gia tăng nhận thức học tập của trẻ. Ở những trẻ biết bơi khi còn nhỏ, có nhiều cơ hội để phát triển sự phối hợp giữa thị giác và hoạt động cơ bắp-theo Daily Mail. Trẻ phát triển ngôn ngữ, kỹ năng vận động tốt hơn; ngoài ra còn giúp trẻ tính toán nhanh hơn và chính xác hơn.

► Dành 5 giờ mỗi ngày cho điện thoại có khả năng bị béo phì tới 43%

(dantri.com.vn) Một nghiên cứu với hơn 1.000 sinh viên cho thấy những người thường xuyên sử dụng điện thoại ít nhất 5 giờ một ngày có khả năng béo phì cao hơn 43%.

Việc dán mắt vào điện thoại thông minh của bạn có thể gây ra những cơn đau tim, tiểu đường hoặc thậm chí là ung thư, các nhà khoa học cảnh báo.

Những người này cũng dễ mắc bệnh gấp đôi so với các thói quen làm tăng nguy cơ mắc bệnh tim mạch và các bệnh có thể gây tử vong khác.

Tác giả chính Tiến sĩ Mirary Mantilla-Morrón, nhà vật lý trị liệu tại Đại học Simón Bolívar, Barranquilla, Colombia, cho biết các thiết bị thông minh đang thúc đẩy lối sống không lành mạnh, chúng đang làm cho chúng ta lười biếng.

Điều này cũng có thể dẫn đến các tình trạng đau đớn ảnh hưởng đến cơ và khớp chẳng hạn như viêm khớp.

Mantilla-Morrón nói: “Dành quá nhiều thời gian trước điện thoại thông minh tạo điều kiện cho các hành vi tĩnh tại, giảm thời gian hoạt động thể chất, làm tăng nguy cơ tử vong sớm, tiểu đường, bệnh tim, các loại ung thư khác nhau, khó chịu xương khớp và các triệu chứng cơ xương khớp”.

Phát hiện của Mantilla-Morrón dựa trên 700 sinh viên nữ và 360 nam tại trường đại học với độ tuổi trung bình lần lượt là 19 và 20.

“Kết quả của nghiên cứu này cho phép chúng tôi nêu bật một trong những nguyên nhân chính gây béo phì về thể chất, một yếu tố nguy cơ của bệnh tim mạch. Chúng tôi cũng đã xác định rằng lượng thời gian mà một người tiếp xúc với việc sử dụng các công nghệ cụ thể là sử dụng điện thoại di động kéo dài có liên quan đến sự phát triển của béo phì”, Mantilla-Morrón nhấn mạnh.

Luôn giữ gìn hạnh phúc gia đình, nuôi dạy con cái chăm ngoan, học giỏi, làm kinh tế giỏi, gương mẫu và nhiệt tình tham gia các phong trào ở địa phương, nhất là phong trào xây dựng nông thôn mới - là nhận xét của người dân thôn Đoài khi nói về gia đình anh Nguyễn Ngọc Triu, xã Hồng Việt (Đông Hưng).

Những năm đầu mới lập gia đình, cuộc sống của gia đình anh Triu gặp không ít khó khăn. Cả gia đình có 4 nhân khẩu thu nhập chỉ trông vào mấy sào ruộng khoán. Anh xác định, muốn xây dựng gia đình ấm no, hạnh phúc phải phát triển kinh tế. Xã Hồng Việt vốn nổi tiếng với nghề trồng hoa, cây cảnh nhưng anh

Một gia đình văn hóa tiêu biểu

Gia đình anh Nguyễn Ngọc Triu làm giàu từ kinh doanh vật liệu xây dựng.

Triu lại không chọn nghề truyền thống này mà tìm lối đi riêng là kinh doanh vật liệu xây dựng. Anh cho biết: Tôi thấy bà con trong xã phải mua vật liệu xây dựng từ các đại lý nhỏ rất đắt đỏ, khâu vận chuyển khó khăn nên nghĩ ngay tới việc mở đại lý buôn bán vật liệu xây dựng, đầu tư ở tổ chức vật liệu đến tận công trình. Năm 2000, anh khởi nghiệp từ một cửa hàng buôn bán nhỏ, sau đó chuyển lên đại lý cấp 2 và đến năm 2015 thì thành lập công ty chuyên cung cấp vật liệu xây dựng... với vốn đầu tư ban đầu 1,5 tỷ đồng. Để tạo dựng niềm tin với khách hàng, anh luôn tìm nguồn hàng có chất lượng tốt để cung cấp cho bà con, đầu tư 1 máy xúc, 1 máy nâng,

2 ô tô tải và nhiều máy móc khác vận chuyển vật liệu đến tận công trình cho khách hàng. Nhờ làm ăn uy tín nên việc kinh doanh ngày càng phát đạt. Mỗi năm, gia đình anh cung ứng ra thị trường khoảng 1.000 tấn xi măng, 20 tấn sắt thép, 20 vạn viên gạch và từ 100 - 200 khối cát, đá, thu lãi hơn 300 triệu đồng, ngoài ra còn tạo việc làm thường xuyên cho 5 - 6 lao động với thu nhập bình quân 6 - 7 triệu đồng/người/tháng. Ông Lương Văn Hạnh, thôn Tú, xã Hồng Việt cho biết: Tôi làm cho vợ chồng anh Triu đã được 8 năm, lương 7 triệu đồng/tháng. Không chỉ tạo môi trường làm việc thuận lợi, bảo đảm an toàn mà khi gia đình chúng tôi gặp khó khăn anh Triu còn

cho tạm ứng tiền để trang trải cuộc sống. Không chỉ chú trọng phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập cho gia đình, anh Triu còn rất coi trọng việc xây dựng gia đình hạnh phúc, bình đẳng, tiến bộ. Anh cho biết: Dù bận mải với việc kinh doanh song vợ chồng tôi vẫn sắp xếp thời gian chăm sóc, dạy bảo các con biết kính trọng những dười, hiếu thảo với ông bà, bố mẹ, học hành giỏi giang. Hiện cháu lớn đang theo học Đại học Mỹ thuật (Hà Nội), luôn có thành tích học tập tốt, cháu thứ hai nhiều năm liền là học sinh tiến tiến của Trường THPT Tiên Hưng.

Anh Triu còn là người rất tích cực tham gia và đi đầu trong việc hướng ứng

các phong trào thi đua của thôn, của xã, đặc biệt là tham gia ủng hộ các quỹ nhân đạo từ thiện, vì người nghèo... Anh đã ủng hộ 87 triệu đồng cho thôn, xã làm đường giao thông, hơn 10 triệu đồng cho các loại quỹ. Với sự cố gắng, nỗ lực không ngừng, anh Nguyễn Ngọc Triu đã đưa gia đình vươn lên làm giàu chính đáng, được Chủ tịch UBND tỉnh tặng bằng ghi công trong phong trào xây dựng nông thôn mới. Gia đình anh là một trong những gia đình văn hóa tiêu biểu 3 năm liên tục của huyện Đông Hưng.

THU HIỀN

(Tác phẩm dự thi viết về đề tài người Thái Bình - đất Thái Bình)